

Prof. Dr. Mitat UYSAL
Doğuş Üniversitesi Rektörü

Yürütme organı bünyesinde yer alan, idari teşkilatın işlem ve eylemlerini tutum ve davranış bağlamında ele alınarak adalet ve hakkaniyete uygunluğu kapsamında incelenmesi çok ileri bir demokrasi anlayışının mantığıdır. Böyle bir inceleme pozitif hukukun temelinde yer alması gereken etik değerlerin güncelleşmesi, aktüelleşmesi anlamına gelir. Bu tür bir uygulama insan haklarının evrensel boyuta ulaşması demektir. Bu güvenceleri sağlam ve gerçekçi bir düzlemde uygulatan Ombudsmanlık mantık ve olgusu Avrupa Birliği Ülkelerinin hepsinde Anayasal bir kurum olarak yer almaktadır.

Ülkemizde Kamu Denetçiliği adıyla yapılarak Anayasal boyuta taşınan Ombudsmanlık anlayışının bir anlamda bu toprakların ürünü olduğunu bilmekteyiz. XVII. yüzyılda Osmanlı Topraklarına sığınan İsveç Kralı Demirbaş Şarl, ülkemizde Lonca örgütlenmelerinin idari sorunları Kadı'ya gitmeden kendi aralarında nasıl çözüme kavuşturduklarını görmüş ve ülkesinde benzer türden çalışmalar yapılması hususunda girişimlerde bulunmuştu. Kendinden takriben 100 yıl sonra Ombudsmanlık bir hak arama yolu olarak İsveç' de kurumsallaşmıştır.

Ülkemiz 200 yıldan beri "Batılılaşma" sürecini yaşamaktadır. Cumhuriyet döneminde hızlanan bu süreç Avrupa Birliği ile olan ilişkiler aracılığıyla ivme kazanmıştır. Cumhuriyetin kurucusu Atatürk'ün hedefi çoğulcu bir demokrasi idi. Çoğulcu, ileri demokrasilerde temel hak ve özgürlükler sağlam teminatlara bağlanmıştır. Türkiye artık bugün bu aşamaya gelmiştir. Türk halkı demokrasiyle yönetilmeye layıktır.

Kamu Denetçiliği laik, demokratik, çağcıl hukuk devletlerinde hak arama özgürlüğünün ana kurumlarının başında gelmektedir. 12 Eylül 2010 Referandumundan sonra kamu denetçiliği Anayasal bir kurum olarak hukuk sistemimize girmiş bulunmaktadır. İlgili uyum yasası TBMM'den geçmekte iken Doğuş Üniversitesinin Türk demokrasisinin gelişmesinde "çorbada tuzunun olmasını" istedik. Konunun yurt içi ve yurt dışı uzmanlarını davet ettik. Bu uzmanlar Ombudsmanlık konusunda yıllarca çalışmışlardı. En üst düzeyi temsil etmekteydiler; kurumun doğuş yerlerinden gelmekteydiler.

Kanımız o dur ki yurt içinden ve yurt dışından gelen tüm bilim adamlarının fikir ve deneyimleri yasa koyucuya örnek teşkil edecektir. Geleneğinin kökeni Osmanlı'ya dayanan Avrupa ve ileri düzeydeki demokrasilerde geliştirilen Ombudsman uygulama ve mantığına ilişkin veri ve örnekleri, bugün burada dinlemek hepimiz için yararlı olacaktır. Bu nedenledir ki, geniş ve nitelikli bir katılım tablosu oluşturmaya çalıştık. Lütfettiler, Anayasa Mahkemesi Başkanımız Sayın Haşim Kılıç ve Sayın Devlet Bakanımız, Başbakan Yardımcımız Bülent Arınç açılış konuşmalarını yapmayı kabul ettiler (maalesef kötü hava koşulları nedeniyle bugün aramızda bulunamadılar). Lütfettiler

Avrupa Ombudsmanı Sayın Nikoforos Diamandouros Bař konuşmacı olarak düşünce, görüş ve yılların getirdiği deneyimlerini aktarmak için üniversitemizi onurlandırdılar. Ve lütfettiler, ülkemizin ve Avrupa'nın değerli bilim adamları düşünce ve görüşlerini ifade etmek için bizleri onurlandırıp mutlu ettiler. Kendilerine teşekkürü bir borç bilirim.

Prof. Dr. Mitat UYSAL
Rector of Doğuş University

Analysing the actions and procedures of the administrative organisation, which is an element of the executive organisation, in the means of attitude and behaviour within the context of justice and equity is the result of an advanced democratic understanding. This kind of analysis means the modernification and actualization of the ethical values on which the positive law should be based. This kind of practice implies the globalisation of human rights. The fact and the sense of the Ombudsman, which helps the application of those reassurances at the realistic level, is a constitutional institution in all of the European countries.

We are aware of the fact that the sense of Ombudsman, which is addressed on a constitutional level as the “Government Auditor” in our country nowadays, is a product of this land. Charles XII, who took refuge in the Ottoman Empire in 17th century, observed how the guild organisations resolved the issues between themselves without consulting the “judge” and started the study of a similar construction in his own country. Almost after 100 years later from these studies, the Ombudsman was institutionalised as a way of claiming rights in Sweden.

Government Auditor is one of the major institutions of claiming rights in democratic, modern, secular and constitutional states. After the September 12, 2010 referendum, the “government auditor” took its place in our law system as a constitutional institution. As the related legislation is in the Parliament, we, as Dogus University, wanted to contribute to the progress of the Turkish democracy and “have our finger in the pie”. In that regard, we invited experts, who studied on the “ombudsman” subject for years, from both Turkey and other nations, where the institution came to life.

In our opinion, the ideas and the experiences of the scholars, both from Turkey and other nations, will set the legislator an example. It will be useful for all of us to listen to the examples and information concerning Ombudsman practices in Europe and highly democratic countries. Therefore we tried to keep the audience as close to capacity as we could. Mr. Haşim Kılıç, Constitutional Court President of Turkey, and Mr. Bülent Arınç, Secretary of State, Deputy Prime Minister, kindly accepted our invitation to make the opening speeches, (unfortunately due to the bad weather conditions, they are not able to join us today.) Mr. Nikiforos Diamandouros, European Ombudsman has kindly accepted our invitation and joined us as the keynote speaker in order to share all his knowledge and experiences with us. Very important scholars both from Turkey and European countries honoured us by accepting our invitations to share their ideas and knowledge at our university. I welcome and thank all our guests.

Trans.: Res. Assist. Nermin KATMER